

NORGES HØYESTERETT

Den 14. november 2018 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Endresen, Bårdsen og Bergh i

HR-2018-2172-U, (sak nr. 18-154796SIV-HRET), sivil sak, anke over kjennelse:

Inger Pauline Nodeland

mot

Otto Nodeland
Astrid Nodeland

(advokat Henrik Lund)

avsagt slik

K J E N N E L S E:

- (1) Saken gjelder videre anke over sakskostnadsavgjørelse.
- (2) Otto Nodeland og Astrid Nodeland tok 16. desember 2016 ut søksmål mot blant andre Inger Pauline Nodeland ved Kristiansand tingrett. Søksmålet gjaldt eiendomsrett til fast eiendom. Etter at saksøkerne hadde frafalt kravet, ble det innsendt prosesskriv der partene krevde saken hevet, og at retten avsa avgjørelse om sakskostnadene.
- (3) Kristiansand tingrett avsa kjennelse 6. juli 2017 med slik slutning:
 - "1. Sak nr. 16-203392TVI-KISA/22 heves.
 2. Otto Nodeland og Astrid Nodeland plikter en for begge, begge for en å betale kr. 180.000,- sakskostnader til Inger Pauline Nodeland. Beløpet forfaller til betaling to uker etter forkynning av denne kjennelse."
- (4) Inger Pauline Nodeland anket kjennelsen til Agder lagmannsrett. I anken ble det i hovedsak gjort gjeldende at det var i strid med loven og uansett urimelig at hun ikke ble tilkjent sine fulle sakskostnader på 267 974 kroner. Ved lagmannsrettens kjennelse 16. november 2017 ble tingrettens kjennelse opphevet. Begge parter hadde lagt ned påstand om dekning av sakskostnader for lagmannsretten, men retten behandlet ikke spørsmålet om sakskostnader.
- (5) Kristiansand tingrett avsa kjennelse 23. mars 2018 med slik slutning:
 - "1. Tingrettens kjennelse i sak 16-2033392TVI-KISA/22 av 06.07.2017 stadfestes.

2. **Inger Pauline Nodeland dømmes til å betale til Astrid Nodeland og Otto Nodeland sakskostnader med kr. 5.000,-. Beløpet forfaller til betaling to uker etter forkynning av denne kjennelse."**

(6) Inger Pauline Nodeland anket kjennelsen til lagmannsretten.

(7) Agder lagmannsrett avsa kjennelse 11. juli 2018 med slik slutning:

"1. Anken forkastes.

2. **I sakskostnader for lagmannsretten betaler Inger Pauline Nodeland 8 000 – åttetusen – kroner til Otto Nodeland og Astrid Nodeland innen 2 – to – uker fra forkynning av kjennelsen."**

(8) *Inger Pauline Nodeland* har anket over denne kjennelsen. Hun har inngitt en omfattende ankeerklæring og tilleggsredegjørelse til Høyesterett. Anken knytter seg i stor grad til kravet om full erstatning for sakskostnadene ved tingrettens behandling. Hun har videre gjort gjeldende at det var feil at motpartene fikk tilkjent 5 000 kroner i sakskostnader for tingretten når det var hun som vant saken. Hun har også på ulike grunnlag fremsatt krav om dekning av sine fulle faktiske kostnader i forbindelse med saken som helhet.

(9) Inger Pauline Nodeland har ikke lagt ned formell påstand.

(10) *Otto Nodeland* og *Astrid Nodeland* har inngitt felles tilsvare og har anført at lagmannsrettens kjennelse er korrekt.

(11) *Otto Nodeland* og *Astrid Nodeland* har lagt ned slik påstand:

"1. Anken forkastes.

2. **Otto Nodeland og Astrid Nodeland tilkjennes saksomkostninger for ankebehandlingen for Høyesterett med kr. 6.000,-."**

(12) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:

(13) Anken er en videre anke over kjennelse om sakskostnader for tingretten slik at ankeutvalget kun kan prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovtolking, jf. tvisteloven § 30-6.

(14) Det Nodeland har gjort gjeldende, er i stor utstrekning utenfor det Høyesterett kan prøve.

(15) Lagmannsretten tok i sin kjennelse 16. november 2017 ikke stilling til fremsatte krav om dekning av sakskostnader for lagmannsretten. Det er imidlertid ikke noe som kan prøves av Høyesterett nå.

(16) Innenfor det ankeutvalget kan prøve, er det ingen feil ved lagmannsrettens kjennelse 11. juli 2018 når det gjelder fastsettelsen av sakskostnadene for tingretten til 180 000 kroner. Lagmannsretten har på riktig måte foretatt sin prøving med utgangspunkt i de begrensningene som følger av tvisteloven § 20-9 tredje ledd.

(17) Tingretten har i sin kjennelse 23. mars 2018 pålagt Inger Pauline Nodeland å betale sakskostnader med 5 000 kroner knyttet til den nye behandlingen i tingretten. Dette bygger på feil lovtolking. Når en sak behandles videre i samme instans etter at en avgjørelse er blitt opphevet, følger det av tvisteloven § 20-8 første ledd at kostnadene for hele behandlingen av saken i instansen før og etter opphevelsen skal avgjøres ved den siste avgjørelsen ut fra det

som da blir resultatet, jf. Schei mfl., Tvisteloven, Kommentirutgave, 2. utgave, side 739. I dette tilfellet bygget også den siste kjennelsen fra tingretten på at Inger Pauline Nodeland hadde vunnet saken. En part som har vunnet, kan bare pålegges å betale sakskostnader dersom vilkårene i tvisteloven § 20-4 er oppfylt. Det var her ikke grunnlag for å pålegge Inger Pauline Nodeland å dekke noen del av motpartenes sakskostnader.

- (18) Inger Pauline Nodeland gjorde i sin anke til lagmannsretten blant annet gjeldende at hun uriktig var ilagt ansvar for sakskostnader i tingretten på 5 000 kroner. Det utgjør en feil når lagmannsretten ikke tok anken til følge på dette punktet.
- (19) Ankeutvalget er etter dette kommet til at lagmannsrettens kjennelse må oppheves så langt den gjelder slutningen punkt 2 i tingrettens kjennelse 23. mars 2018. Ved sin nye avgjørelse har lagmannsretten adgang til å endre denne delen av tingrettens avgjørelse, jf. tvisteloven § 20-9 tredje ledd siste punktum. Ankeutvalget finner ut fra dette ikke grunn til å oppheve tingrettens kjennelse, jf. tvisteloven § 30-15 første ledd andre punktum.
- (20) Når lagmannsrettens avgjørelse oppheves delvis, innebærer det at lagmannsretten ved sin nye avgjørelse på nytt må ta stilling til sakskostnadene for lagmannsretten. Opphevelsen må derfor også omfatte punkt 2 i lagmannsrettens slutning.
- (21) Det resultatet ankeutvalget er kommet til, innebærer at ingen av partene har vunnet saken for Høyesterett. Sakskostnader for Høyesterett tilkjennes derfor ikke.
- (22) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

1. Lagmannsrettens kjennelse, slutningen punkt 1, oppheves så langt den gjelder slutningen punkt 2 i tingrettens kjennelse 23. mars 2018.
2. Lagmannsrettens kjennelse, slutningen punkt 2, oppheves.
3. Sakskostnader for Høyesterett tilkjennes ikke.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Clement Endresen
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)

Riktig utskrift: